

บทที่ 3

พื้นที่ศึกษา

ในบทนี้จะกล่าวถึง ประวัติความเป็นมา สภาพทั่วไป การคมนาคม สภาพเศรษฐกิจ สภาพสังคม ศักยภาพของเขตลาดกระบัง ดังนี้

ประวัติความเป็นมา

เขตลาดกระบัง (หรืออำเภอลาดกระบัง แต่เดิม) ยังไม่มีหลักฐานแน่นอนที่ระบุถึงความเป็นมาของความหมายคำว่า “ลาดกระบัง” อาศัยคำบอกเล่าต่อ ๆ กันมาของประชาชนในพื้นที่ มีรายละเอียดดังนี้

สันนิษฐานตามความหมายของ คำว่า “ลาด” ตามพจนานุกรมได้อธิบายว่า หมายถึง การปูแผ่ออกไป แผ่แบนออกไปและต่ำลงมาทีละน้อย ถ้าพิจารณาภูมิประเทศของเขตนี้แล้ว เห็นได้ว่าการนำคำว่า “ลาด” มาเป็นชื่อจะอธิบายให้เห็นถึงลักษณะสภาพความเป็นจริงของพื้นที่ เพราะสภาพทั่วไปเป็นที่ราบลุ่มขนาดใหญ่ เป็นทุ่งนาและพื้นที่เกษตรกรรม มีอาณาเขตติดต่อกับเขตมีนบุรี เขตหนองจอก เขตสะพานสูงและเขตประเวศ เมื่อลักษณะพื้นที่เป็นเช่นนี้ชาวบ้านจึงใช้คำว่า “ลาด” นำหน้าชื่อ เช่นพื้นที่บริเวณอื่น ๆ ที่มีลักษณะพื้นที่เป็นในแบบเดียวกัน ก็มักใช้คำว่า “ลาด” เรียกนำหน้าชื่อพื้นที่เช่นกัน เช่น ลาดหลุมแก้ว ลาดบัวขาว ลาดพร้าว ลาดยาว เป็นต้น ส่วนคำว่า “กระบัง” นั้นเป็นชื่อเครื่องจับสัตว์น้ำชนิดหนึ่ง ชาวบ้านแถบนี้นิยมใช้กระบังในการจับปลา จึงเรียกที่ราบลุ่มที่มีการจับปลาด้วยเครื่องมือนี้ว่า “ลาดกระบัง”

สันนิษฐานชื่อตามตำนานเก่า จากคำบอกเล่าต่อกันมาของประชาชนในพื้นที่ กล่าวว่า เดิมบริเวณท้องที่นี้เป็นป่ากร้างพื้นที่เป็นเชิงลาด เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า โดยเฉพาะฝูงช้างป่าซึ่งเดินผ่านไปมาจนทำให้พื้นที่หลายแห่งพังทลาย ชาวบ้านจึงเรียกพื้นที่นี้ว่า “ลาดพัง” ต่อมาจึงเพี้ยนไปเป็น “ลาดกระบัง” เป็นตำบลหนึ่งอยู่ในท้องที่อำเภอแสนแสบ ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 5 จึงได้เปลี่ยนชื่อจาก “อำเภอแสนแสบ” เป็น “อำเภอลาดกระบัง” ตามชื่อตำบลนั้น

“อำเภอลาดกระบัง” ระยะแรกเดิมชื่อว่าอำเภอแสนแสบ ตั้งอยู่หมู่ที่ 5 ตำบลลาดกระบัง ในปัจจุบัน โดยอยู่ในความปกครองของจังหวัดมีนบุรี ในพ.ศ. 2468 ถึงพ.ศ. 2469 พลเอกสมเด็จพระเจ้าพี่ยาเธอกรมหลวงลพบุรีราเมศวร์ ดำรงตำแหน่งเสนาบดีกระทรวงมหาดไทยได้เสด็จมาตรวจราชการ ณ กิ่งอำเภอแสนแสบ ตั้งอยู่ริมคลองประเวศบุรีรมย์ เห็นได้ว่า ชื่ออำเภอแสนแสบไม่ตรง

กับความเป็นจริง เพราะคลองแสนแสบเป็นคลองที่ผ่านทางมีนบุรี หรือจังหวัดมีนบุรีในเวลานั้น จึงได้ทรงเปลี่ยนเป็นอำเภอลาดกระบังให้ตรงกับตำบลที่ตั้งของที่ว่าอำเภอ ขึ้นตรงกับจังหวัดมีนบุรีแต่ต่อมาได้มีการยุบจังหวัดมีนบุรีลงมาเป็นอำเภอ ขึ้นอยู่กับจังหวัดพระนคร ต่อมาในวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2481 กระทรวงมหาดไทยได้ลดฐานะจากอำเภอลาดกระบังเป็นกิ่งอำเภอลาดกระบัง ขึ้นอยู่ในความปกครองของอำเภอมีนบุรี จังหวัดพระนคร มีที่ว่าการอำเภอตั้งอยู่ที่ปากคลองสอง ต่อมาที่ว่าการอำเภอมีสภาพทรุดโทรมลง ประกอบกับสถานที่ดั้งเดิมไกลจากเขตชุมชน นายศุภชัย กาญจนวรรณ ปลัดกิ่งอำเภอในขณะนั้นจึงได้ขอย้ายที่ว่าการอำเภอลาดกระบัง มาปลูกสร้างในที่ดินของ นายหยิน กิมฮุนจันทร์ ในชุมชนห้วยตะเฒ่า หมู่ 1 ตำบลลาดกระบัง ใกล้ริมคลองประเวศบุรีรมย์ และสถานีรถไฟห้วยตะเฒ่า เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2487 โดยใช้ไม้และเครื่องอุปกรณ์ของเดิมที่รื้อถอนมาสร้างใหม่ ในเนื้อที่ 1,088 ตารางวา สถานที่ใหม่นี้เหมาะสม เป็นย่านใจกลางของชุมชนในอำเภอลาดกระบัง

เมื่อวันที่ 30 มกราคม พ.ศ. 2500 จอมพล ป. พิบูลสงคราม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและนายกรัฐมนตรีในสมัยนั้น ได้เดินทางมาทำบุญ ในวันพระ ณ วัดพลมานี หมู่ที่ 2 ตำบลทับยาว ในขณะที่โดยสารรถยนต์ ได้แวะสอบถามเยี่ยมเยียนประชาชนในท้องที่อำเภอลาดกระบัง และราษฎรในท้องที่กิ่งอำเภอลาดกระบัง ต่างก็แจ้งว่ามีความต้องการให้ทางราชการยกฐานะกิ่งอำเภอลาดกระบังขึ้นเป็นอำเภอ เพราะต้องเดินทางไปติดต่อราชการถึงอำเภอมีนบุรีไม่สะดวก

ดังนั้นต่อมา ได้มีการประกาศพระราชกฤษฎีกาในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 74 ตอนที่ 23 ลงวันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2500 ให้ตั้งกิ่งอำเภอลาดกระบัง ขึ้นเป็นอำเภอลาดกระบัง ขึ้นอยู่ในความปกครองของจังหวัดพระนคร เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน ตั้งแต่วันที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2500 เป็นต้นมา และในประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 335 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 ให้ยุบนครหลวงกรุงเทพมหานคร เป็นกรุงเทพมหานคร และให้เรียกคำว่า “อำเภอ” เป็น “เขต” อำเภอลาดกระบังจึงเรียกว่า เขตลาดกระบัง ตั้งแต่วันที่ 14 ธันวาคม พ.ศ. 2515 เป็นต้นมา

สภาพทั่วไป

สภาพทั่วไป ประกอบไปด้วย ที่ตั้งและอาณาเขต ลักษณะทางด้านกายภาพ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ที่ตั้งและอาณาเขต พื้นที่ศึกษาครั้งนี้ คือ เขตลาดกระบัง เป็นเขตชานเมืองฝั่งตะวันออกของกรุงเทพมหานคร มีเนื้อที่ทั้งสิ้น 123.86 ตารางกิโลเมตร

เขตลาดกระบังมีอาณาเขตติดต่อกับเขตอื่น ๆ ดังนี้ (ภาพที่ 3)

ทิศเหนือ	ติดกับเขตมีนบุรีและเขตหนองจอก
ทิศใต้	ติดกับจังหวัดสมุทรปราการ
ทิศตะวันตก	ติดกับเขตประเวศและเขตสะพานสูง
ทิศตะวันออก	ติดกับจังหวัดฉะเชิงเทรา

เขตลาดกระบังมีเนื้อที่ทั้งสิ้น 123.859 ตารางกิโลเมตร แบ่งเขตการปกครองภายในเขตออกเป็น 6 แขวง 46 หมู่บ้าน ดังนี้ (ตารางที่ 1)

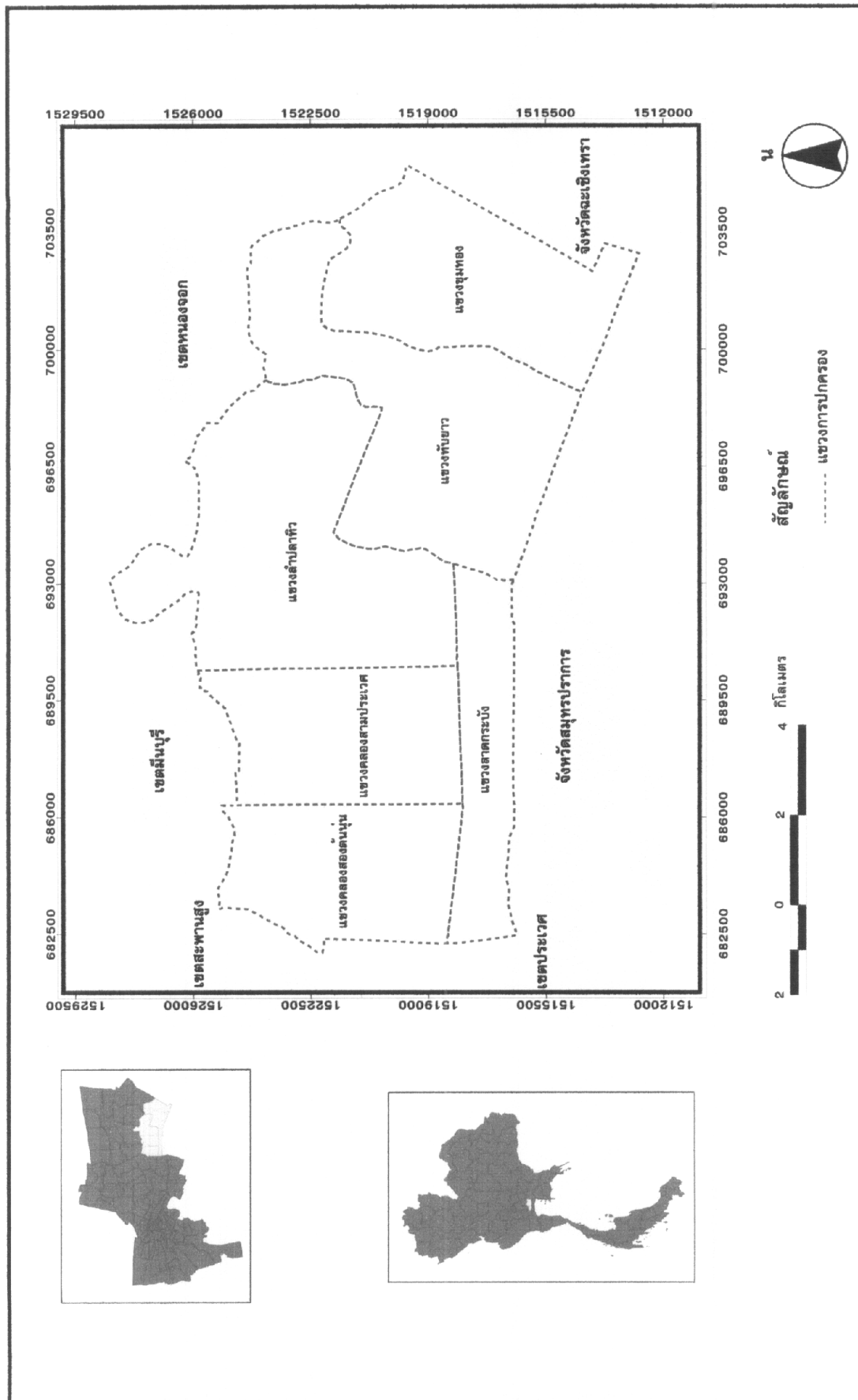
ตารางที่ 1 พื้นที่รายแขวง จำนวนหมู่บ้าน และจำนวนบ้านในเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

แขวง	พื้นที่ (ตร.กม.)	จำนวนหมู่บ้าน	จำนวนบ้าน (หลังคาเรือน)
ลาดกระบัง	10.823	7	10,046
คลองสองต้นนุ่น	14.297	5	17,708
คลองสามประเวศ	17.458	5	6,371
ลำปลาทิว	25.834	13	6,282
ทับยาว	33.752	9	5,112
ชุมทอง	21.695	7	1,618
รวม	123.859	46	47,137

ที่มา: ฝ่ายปกครอง สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร (2547: 2)

2. ลักษณะทางกายภาพ

ลักษณะพื้นที่ของเขตลาดกระบัง เป็นที่ราบลุ่มอยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเลไม่เกิน 1 เมตร ประกอบด้วยคลองชลประทานและคลองตามธรรมชาติจำนวนมาก จึงเป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ทางเกษตรกรรม มีพื้นที่ทั้งสิ้น 123.859 ตารางกิโลเมตร มีประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตลาดกระบังเมื่อปี พ.ศ. 2536 มีเพียง 81,432 คน แต่ในปัจจุบันมีประชากรทั้งสิ้น 134,876 คน (กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, สถิติ ณ วันที่ 11 มกราคม พ.ศ. 2548) ประชาชนมีอาชีพดั้งเดิมคือ เกษตรกรรม ทำนา ทำสวน เลี้ยงสัตว์ ปัจจุบันได้มีการส่งเสริมภาคอุตสาหกรรม มีนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง และโรงงานอื่นๆ เกิดขึ้นในเขตลาดกระบังจำนวนมาก การทำอาชีพเกษตรกรรมจึงลดลง ประชากรในเขตลาดกระบังมีอาชีพรับจ้างเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาได้แก่ เกษตร ค้าขาย รับราชการ ทำธุรกิจส่วนตัว และอาชีพบริการตามลำดับ

สภาพดินบริเวณเขตลาดกระบัง เป็นดินตะกอนที่อายุน้อย ชั้นหน้าดินเป็นดินเหนียวละเอียด และดินตะกอนละเอียด เป็นดินที่อุ้มน้ำและเนื้อดินไม่อัดแน่น อันเป็นลักษณะของดินที่เกิดจากอิทธิพลของน้ำทะเลพัดมาทับถม เรียกว่าดินตะกอนน้ำพัดพา (Alluvial soils) เป็นดินที่เหมาะสมแก่การปลูกข้าว การใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่ภายในเขตลาดกระบัง จึงเน้นหลักทางด้านทำนาตามฤดูกาล

การคมนาคม

เขตลาดกระบังเป็นพื้นที่ราบลุ่ม ประกอบด้วย ลำคลองธรรมชาติและลำคลองที่ขุดขึ้นเพื่อชลประทานจำนวนมาก ตั้งแต่ระยะแรกที่เริ่มก่อตั้งชุมชนต่าง ๆ ส่วนใหญ่จะเป็นชุมชนที่ก่อตั้งขึ้นริมลำคลอง ที่สำคัญที่สุด คือ คลองประเวศบุรีรมย์ เป็นคลองสายใหญ่ขุดขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เชื่อมระหว่างแม่น้ำเจ้าพระยากับแม่น้ำบางปะกงในจังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นคลองสายหลักและสำคัญที่สุดของเขตลาดกระบัง ด้านคมนาคมในสมัยนั้น จากนั้นไม่นานก็มีทางรถไฟสายตะวันออก และในระยะต่อมาก็มีการสร้างถนนอ่อนนุชขึ้น

เส้นทางสายหลักในเขตลาดกระบังที่ใช้ในการคมนาคม แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. เส้นทางคมนาคมในเขต แต่เดิมประชาชนส่วนใหญ่จะใช้เส้นทางน้ำเป็นหลัก แต่ในปัจจุบันการคมนาคมได้พัฒนาไปมาก มีการก่อสร้างถนนสายต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนสามารถเดินทางติดต่อกันได้สะดวกยิ่งขึ้น ดังนั้นประชาชนจึงหันมาใช้ในการเดินทางโดยรถยนต์มากกว่าทางเรือ แต่ยังมีบางท้องที่ที่ยังใช้การเดินทางเรืออยู่ เนื่องจากยังไม่มีถนนตัดผ่าน

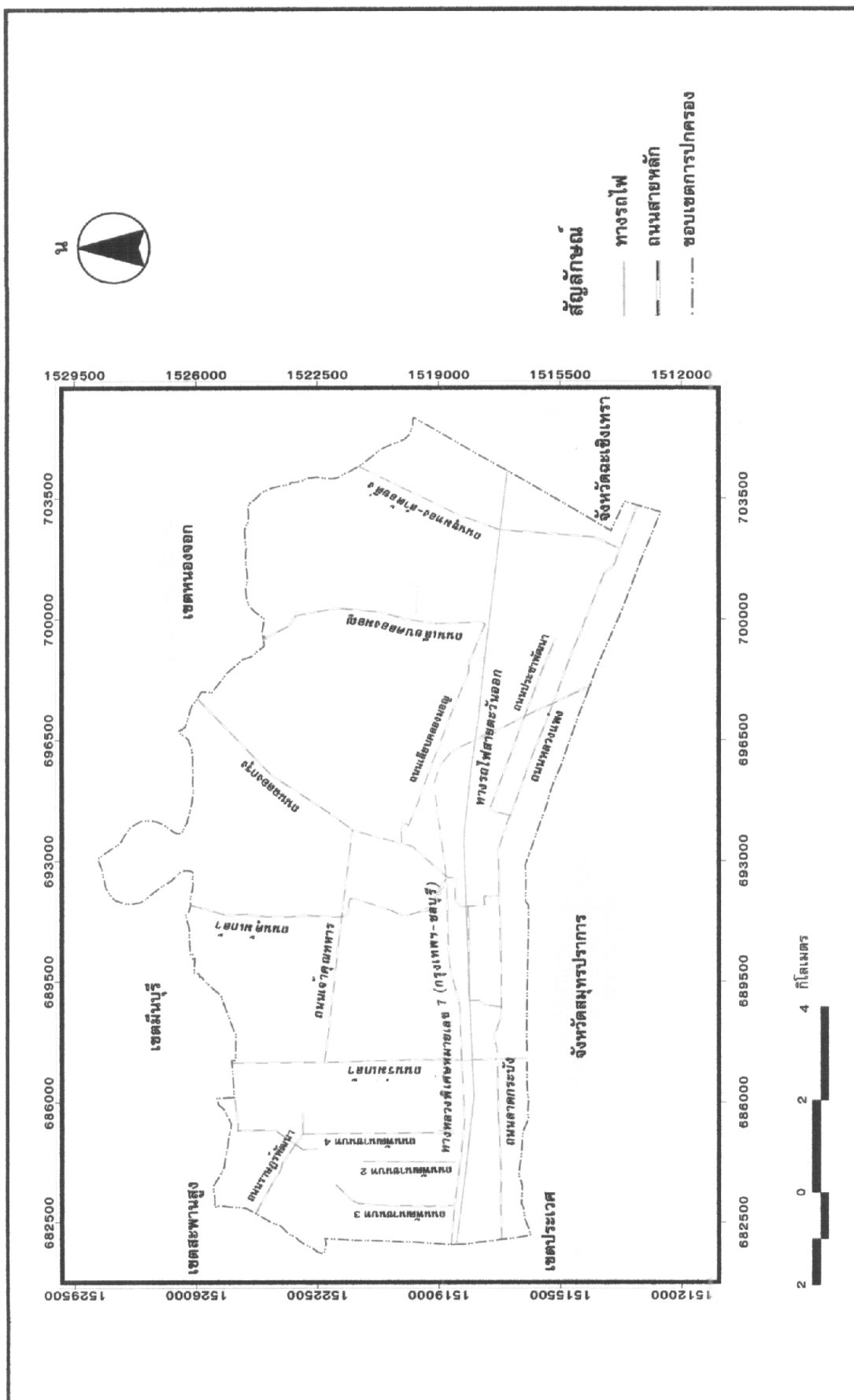
2. เส้นทางคมนาคมระหว่างเขตกับภายนอกเขต ประชาชนส่วนใหญ่จะใช้เส้นทางรถยนต์และรถไฟเดินทางเข้าสู่กรุงเทพมหานครและจังหวัดใกล้เคียง

เส้นทางคมนาคมในเขตลาดกระบังที่สำคัญมี 3 ประเภท คือ

ก. เส้นทางถนน ถนนสายแรกของอำเภอลาดกระบัง สร้างประมาณ พ.ศ. 2503 ซึ่งก่อนหน้านั้นสร้างขึ้นเป็นถนนดิน แต่ในปัจจุบันถนนอ่อนนุช-ลาดกระบัง เป็นถนนสายหลักของเขตลาดกระบัง และมีถนนที่สำคัญเป็นถนนสายหลักของเขตลาดกระบังรวม 6 สาย (ภาพที่ 4-5) คือ

ถนนที่สำนักการโยธาดูแลรับผิดชอบ มี 4 สาย ดังนี้

1. ถนนอ่อนนุช-ลาดกระบัง ติดต่อกันระหว่างเขตลาดกระบังกับเขตประเวศและเขตพระโขนง
2. ถนนฉลองกรุง (ถนนลำปลาทิว) ติดต่อกันระหว่างเขตลาดกระบังกับเขตหนองจอก

3. ถนนเจ้าคุณทหาร เชื่อมต่อระหว่างถนนร่มเกล้ากับถนนฉลองกรุง

4. ถนนหลวงแพ่ง เป็นถนนที่ขนานไปทางตะวันออกจรดคลองทับยาว

ถนนที่กรมทางหลวงดูแลรับผิดชอบ มี 2 สาย ดังนี้

1. ถนนร่มเกล้า ติดต่อกันระหว่างเขตลาดกระบังกับเขตมีนบุรี

2. ถนนวัดกิ่งแก้ว เป็นถนนที่เชื่อมต่อระหว่างถนนอ่อนนุช-ลาดกระบังกับถนนบางนา-ตราด จังหวัดสมุทรปราการ

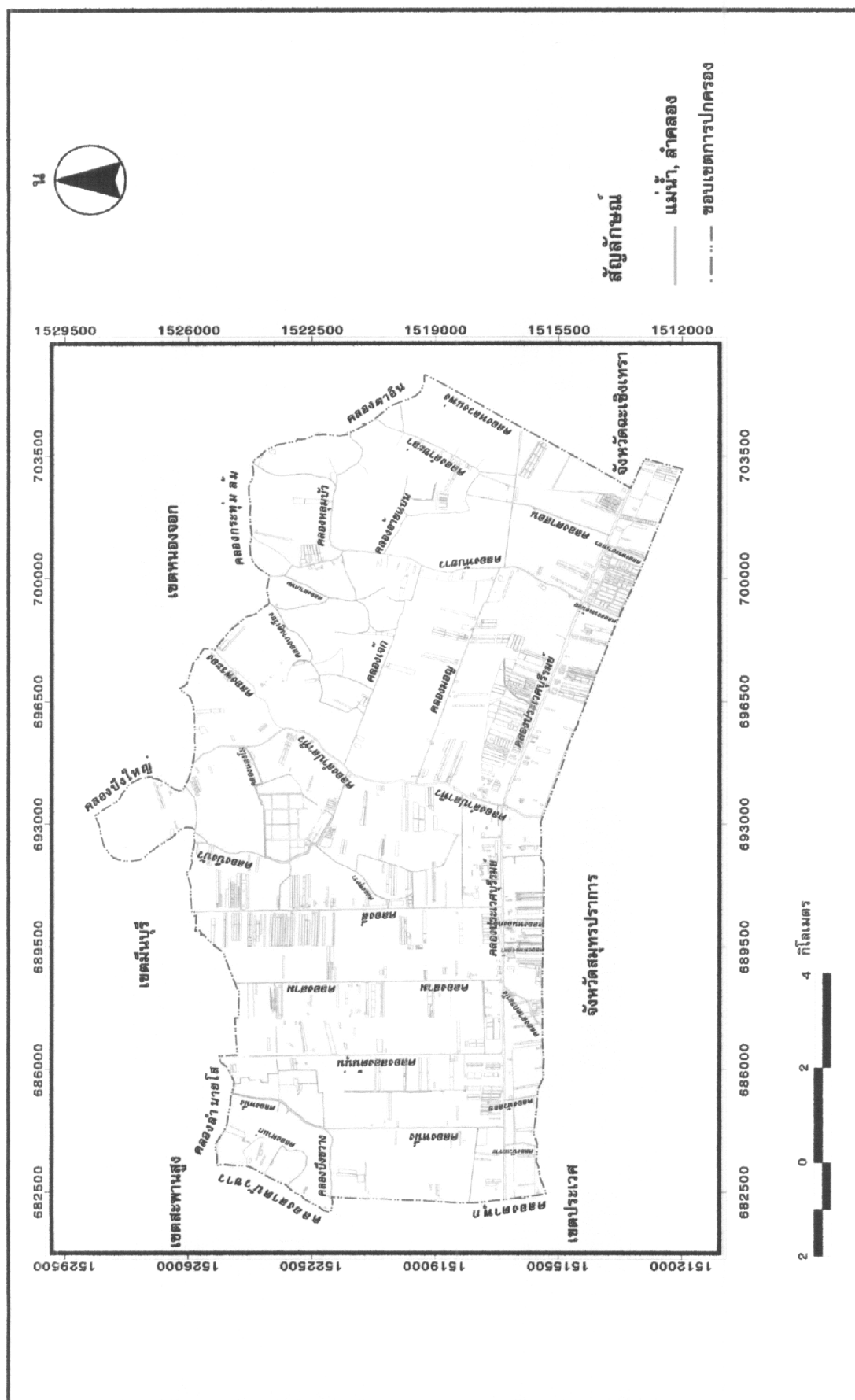

ภาพที่ 5 การคมนาคมทางบก บริเวณถนนอ่อนนุช-ลาดกระบัง

ข. เส้นทางคมนาคมทางน้ำ เป็นระบบดั้งเดิมของเขตลาดกระบัง เนื่องจากในอดีตนิยมตั้งชุมชนอยู่บริเวณริมคลอง โดยเฉพาะที่สำคัญได้แก่ คลองประเวศบุรีรมย์ มีชุมชนต่างๆตั้งอยู่ริมฝั่งตั้งแต่เขตพระโขนง เข้าไปในเขตลาดกระบังจนถึงเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา มีชุมชนตั้งอยู่เป็นระยะๆ ปัจจุบันระบบถนนเพิ่มมากขึ้น ทำให้ระบบคมนาคมทางน้ำลดบทบาทลง ในเขตลาดกระบังมีเส้นทางหลักทางน้ำ 46 คลอง (ดังภาพที่ 6-7) คือ

1. คลองที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมชลประทาน มี 8 คลอง คือ คลองหัวตะเข้ คลองจระเข้ร้อย คลองลาดกระบัง คลองทับยาว คลองลำปลาทิว คลองพระยาเพชร คลองประเวศบุรีรมย์ และคลองหลวงแพ่ง

2. คลองที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักการระบายน้ำ กรุงเทพมหานคร มี 7 คลอง คือ คลองหนึ่ง คลองสอง คลองสาม คลองสี่ คลองแม่จันทน์ คลองตาตุ๊ก และคลองลาดบัวขาว

ภาพที่ 6 เส้นทางน้ำในเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

3. คลองที่อยู่ในความรับผิดชอบของเขตลาดกระบัง มี 31 คลอง คือ คลองบัวเกราะ คลองลำตาแพง คลองลำชะล่า คลองลำตาอุ คลองลำมะละกอ คลองลำมะขาม คลองแยกพระองค์ คลองลำบึงบัว คลองบึงลอย คลองหนองตะกร้า คลองหนองคา คลองรางตาผ่อง คลองลำหลุมบัว คลองมอญ คลองลำกอไผ่ คลองลำตันอ้อ คลองลัดท้ายยาว คลองแขก คลองกาหลง คลองลำอ้ายแบน คลองรางตาทุย คลองลำพะอง คลองเจ๊ก คลองลำแดงโม คลองลำนายโส คลองหนองปรือ คลองตาสอน คลองลำตาอิน คลองบางคูเวียง คลองรางตาเกษม และคลองลำชาวดเตย

นอกจากนี้ ยังมีคลองเล็กและลำรางเชื่อมต่อคลองต่าง ๆ อีกมาก

ภาพที่ 7 การคมนาคมทางน้ำในคลองประเวศบุรีรมย์

ค. เส้นทางรถไฟ นอกจากการคมนาคมทางน้ำที่เป็นระบบคมนาคมที่เก่าแก่ของเขตลาดกระบังแล้ว เส้นทางรถไฟสายตะวันออกที่วิ่งผ่านสถานีลาดกระบัง เป็นระบบคมนาคมดั้งเดิมเป็นที่นิยมของประชาชนในปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นการเดินทางติดต่อกันภายในเขต หรือติดต่อข้ามเขต เพราะปัจจุบันมีขบวนรถไฟถึงวันละ 11 ขบวน วิ่งผ่านสถานีต่างๆ ที่อยู่ในเขตลาดกระบัง ได้แก่ สถานีวัดลานบุญ สถานีลาดกระบัง สถานีพระจอมเกล้า สถานีหัวตะเข้ สถานีคลองหลวงแพ่ง นอกจากนั้นยังมีขบวนรถไฟ ดอนเมือง-หัวตะเข้ ออกเดินทางจากสถานีหัวตะเข้ ปลายทางสถานี ดอนเมือง และสถานีรถไฟหัวลำโพงอีกวันละ 3 ขบวนอีกด้วย (ดังภาพที่ 8)

ภาพที่ 8 การคมนาคมเส้นทางรถไฟบริเวณชานชาลาหัวตะเข้

สภาพเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจดั้งเดิมของเขตลาดกระบังเป็นผลผลิตทางด้านเกษตรกรรม แต่ในปัจจุบันเขตลาดกระบังบางส่วนถูกกำหนดให้เป็นเขตส่งเสริมอุตสาหกรรม เห็นได้จากเป็นที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมจำนวนมาก และยังมีนิคมอุตสาหกรรม ประกอบด้วยกลุ่มโรงงานขนาดใหญ่ ส่งผลให้อาชีพของประชากรภายในเขตเปลี่ยนไป อาชีพส่วนใหญ่ของประชากรก็คือ เป็นแรงงานรับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาเป็น เกษตรกรรม ค้าขาย รับราชการ ธุรกิจส่วนตัว และอาชีพบริการตามลำดับ (สำนักงานเขตลาดกระบัง, 2547)

ลักษณะเศรษฐกิจของเขตลาดกระบังจึงเป็นแบบผสมกันของ 2 กิจกรรมหลัก ได้แก่ อุตสาหกรรมและเกษตรกรรม โดยอุตสาหกรรมจะตั้งอยู่ตามริมถนนสายหลักของเขต ส่วนเกษตรกรรมครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ภายในเขต เช่น การทำนา ทำสวนและบ่อเลี้ยงปลา เป็นต้น

ลักษณะเศรษฐกิจในกิจกรรมหลักของเขตลาดกระบัง จึงมีสินค้าที่สำคัญอยู่ 2 กลุ่มคือ

1. กลุ่มเกษตรกรรม ผลผลิตหลักได้แก่ ข้าวและปลาน้ำจืด ซึ่งมีพื้นที่ที่ประกอบกิจกรรมดังกล่าวจำนวนมาก ผลผลิตทางการเกษตรอื่นๆ เช่น ถั่วลิสง มะม่วง ผักบุ้ง ผักกระเฉด สายบัว เป็นต้น
2. กลุ่มอุตสาหกรรม มีผลผลิตจากโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ หลายประเภททั้งอุปโภคและบริโภค มีทั้งประเภทสินค้าที่ส่งออกขายตลาดภายในประเทศ และสินค้าที่ผลิตเพื่อส่งออกขายยังต่างประเทศ เห็นได้จากการแบ่งส่วนโรงงานอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง เป็นเขตอุตสาหกรรมทั่วไป และเขตอุตสาหกรรมส่งออก โดยได้จัดสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ไว้พร้อม

สภาพสังคม

ลักษณะด้านสังคมของเขตลาดกระบัง เป็นไปตามลักษณะทางกายภาพของภูมิประเทศ ซึ่งเป็นที่ราบลุ่ม แม้จะมีอุตสาหกรรมมากขึ้น พื้นที่ส่วนใหญ่ของเขตลาดกระบังก็ยังเป็นพื้นที่เกษตรกรรม ลักษณะของชุมชนในบางแขวงยังเป็นแบบหมู่บ้านชนบท การเข้าถึง (Accessibility) ยังไม่ดี ส่วนที่ยังไม่มีถนนผ่านก็คงสภาพชนบทไว้ ยกเว้นแขวงลาดกระบัง ซึ่งครอบคลุมเส้นทางสัญจรสายหลัก คือ คลองประเวศบุรีรมย์ ถนนอ่อนนุช ทางรถไฟสายตะวันออก ทั้งยังมีประชากรหนาแน่นกว่าแขวงอื่นๆ จึงมีลักษณะเป็นแบบสังคมเมืองอย่างชัดเจน

ข้อมูลลักษณะสังคมของเขตลาดกระบัง แบ่งรายละเอียดออกเป็น 4 ส่วน ซึ่งประกอบด้วย ประชากร การศึกษา สถานที่สำคัญทางศาสนา สถานที่สำคัญและหน่วยงานราชการ ดังนี้

1. ประชากร

ประชากรในเขตลาดกระบัง ณ วันที่ 5 กันยายน พ.ศ. 2547 มีทั้งสิ้น 134,876 คน แยกเป็นชาย จำนวน 65,127 คน หญิง 69,749 คน และมีความหนาแน่นของประชากรเฉลี่ยต่อพื้นที่เขต เท่ากับ 1,089 คนต่อตารางกิโลเมตร เมื่อพิจารณาประชากรย้อนหลัง 10 ปี (ตารางที่ 2) จะเห็นแนวโน้มการขยายตัวของประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรชายและหญิงในเขตลาดกระบัง พ.ศ. 2538-2547

พ.ศ.	ชาย	หญิง	รวม
2538	43,431	45,714	89,145
2539	46,501	49,133	95,634
2540	49,747	52,815	102,562
2541	52,287	55,730	108,017
2542	54,668	58,299	112,967
2543	56,401	60,433	116,844
2544	58,688	63,051	121,739
2545	61,064	65,728	126,792
2546	63,691	68,336	132,027
2547	65,127	69,749	134,876

ที่มา: กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, พ.ศ. 2538-2547

2. การศึกษา

เขตลาดกระบังเป็นเขตหนึ่งของกรุงเทพมหานครที่มีสถาบันการศึกษาตั้งอยู่ในพื้นที่จำนวนมาก ทั้งในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา จนถึงระดับอุดมศึกษา รวมทั้งสิ้น 31 แห่ง คือ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร 20 แห่ง โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา 3 แห่ง โรงเรียนเอกชน 5 แห่ง วิทยาลัย สังกัดกรมอาชีวศึกษา 1 แห่ง และมหาวิทยาลัยของรัฐ 1 แห่ง คือ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ซึ่งสถาบันการศึกษาเหล่านี้มีความพอเพียงของประชากรในพื้นที่

3. สถานที่สำคัญทางศาสนา

เขตลาดกระบังมีสถานที่สำคัญทางศาสนา ประกอบด้วย วัด 13 แห่ง มัสยิด 5 แห่ง โบสถ์ 1 แห่ง ศาลเจ้า 4 แห่ง และมูลนิธิ จำนวน 27 แห่ง

4. สถานที่สำคัญและหน่วยงานราชการ

เขตลาดกระบังมีสถานที่สำคัญและหน่วยงานราชการ ประกอบด้วย สถานพยาบาล 8 แห่ง สถานีตำรวจ 5 แห่ง ธนาคาร 11 แห่ง หน่วยงานราชการ 5 แห่ง หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ 7 แห่ง และ ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน จำนวน 17 แห่ง

ศักยภาพของเขตลาดกระบัง

ศักยภาพของเขตลาดกระบัง จะกล่าวถึง จุดเด่นและโอกาสในการพัฒนา แนวโน้มในการเจริญเติบโตในอนาคต และสภาพปัญหา (สำนักงานเขตลาดกระบัง, 2547) ดังนี้

1. จุดเด่นและโอกาสในการพัฒนา

จุดเด่นและโอกาสในการพัฒนาภายในเขตลาดกระบังที่สำคัญ มี 3 ประการ คือ

1.1 เขตลาดกระบังเป็นพื้นที่ที่มีเส้นทางคมนาคมที่สามารถเชื่อมต่อไปยังพื้นที่อื่น ๆ ได้สะดวก เช่น ถนนกิ่งแก้ว สามารถเชื่อมต่อไปยังจังหวัดสมุทรปราการ ถนนอ่อนนุช-ลาดกระบังและถนนสุวินทวงศ์เชื่อมต่อไปยังจังหวัดฉะเชิงเทรา และถนนกรุงเทพ-ชลบุรีสายใหม่เชื่อมต่อไปยังจังหวัดชลบุรีได้ เป็นต้น

นอกจากนี้เขตลาดกระบัง ยังมีเส้นทางรถไฟที่สามารถเชื่อมต่อไปยังภาคตะวันออกเฉียงใต้ตลอดจนยังพื้นที่ที่อยู่ใกล้กับบริเวณที่ตั้งของสนามบินสุวรรณภูมิ จึงทำให้เขตลาดกระบังเป็นพื้นที่ศูนย์กลางการคมนาคมสายตะวันออกของกรุงเทพมหานคร

1.2 เขตลาดกระบังเป็นศูนย์กลางทางด้านอุตสาหกรรมและการขนถ่ายสินค้า เนื่องจากมีนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง และสถานีขนถ่ายสินค้า (ICD) ขนาดใหญ่ ทำให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจ อุตสาหกรรมและธุรกิจบริการชนิดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เขตลาดกระบัง รวมทั้งเกิดการกระจายรายได้ไปสู่ประชาชนในท้องถิ่นอีกด้วย

1.3 มีสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ คือ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

2. แนวโน้มในการเติบโตในอนาคต

เขตลาดกระบังเป็นพื้นที่ศูนย์กลางอุตสาหกรรม คมนาคม และมีโครงการสำคัญ เช่น สนามบินสุวรรณภูมิ สถานีขนถ่ายสินค้า (ICD) เป็นปัจจัยสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

ประกอบกับเป็นพื้นที่รอยต่อหรือจุดเชื่อมต่อระหว่างกรุงเทพมหานครชั้นใน กับพื้นที่สามเหลี่ยมเศรษฐกิจ ส่งผลให้เขตลาดกระบังมีแนวโน้มที่จะเจริญเติบโตเป็นเขตชานเมืองเศรษฐกิจ ตลอดจนอุตสาหกรรมและศูนย์กลางการคมนาคมต่อไปในอนาคต

3. สภาพปัญหา

เขตลาดกระบังเป็นเขตชานเมืองฝั่งตะวันออกของกรุงเทพมหานคร พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรมและเป็นที่ราบต่ำน้ำท่วมถึง ในฤดูฝนพื้นที่ส่วนใหญ่จะเกิดน้ำท่วม ในการพัฒนาพื้นที่จะต้องให้สอดคล้องกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ แหล่งอุตสาหกรรมและการจ้างงาน เนื่องจากประชากรในเขตเพิ่มขึ้น อพยพเข้ามาทำงานในย่านอุตสาหกรรมภายในเขต จึงจำเป็นต้องมีนโยบายพัฒนาเมือง เพื่อรองรับปัญหาต่าง ๆ ดังนี้

3.1 ปัญหาน้ำท่วม การวางแผนและแก้ไขปัญหาน้ำท่วม จะต้องหามาตรการต่าง ๆ ที่ทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์เพื่อบรรเทาความเดือดร้อน ประสิทธิภาพการระบายน้ำจะต้องพัฒนาให้ดีกว่าเดิม ในการขุดลอก คู คลอง ลำธาร จะต้องให้ได้มาตรฐาน สำหรับการขยายตัวของเมืองจะต้องมีทิศทางที่สอดคล้องกับผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร

3.2 ปัญหาด้านจราจร เนื่องจากพื้นที่เขตลาดกระบังอยู่ใกล้กับโครงการที่สำคัญขนาดใหญ่หลายโครงการ ดังนั้นเส้นทางคมนาคมต่าง ๆ จะต้องพัฒนาขยายตัดเชื่อมกับเส้นทางสายหลักอื่นๆเพิ่ม เพื่อเป็นเส้นทางธุรกิจและรองรับความเจริญเติบโตของธุรกิจในอนาคต

3.3 ปัญหาสถานะแวดล้อม การขยายตัวของเมืองและการขยายตัวทางเศรษฐกิจเป็นไปอย่างรวดเร็ว มาตรการควบคุมยังไม่เป็นมาตรฐาน ทำให้เกิดสถานะแวดล้อมเสื่อมโทรม ปัญหาขยะมูลฝอย มลพิษทางอากาศและเสียง ตลอดจนน้ำเสียจากสถานประกอบการ เกิดน้ำในคลองเน่าเสีย ผลผลิตทางการเกษตรลดลง

3.4 ปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค เขตลาดกระบังเป็นเขตชานเมือง ประกอบกับการขยายตัวของเมืองเป็นไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้การบริการทางด้านประปาของรัฐบาลไม่เพียงพอต่อความต้องการ ธุรกิจหมู่บ้านจัดสรรจึงหันมาใช้น้ำบาดาลแทน ทำให้เกิดปัญหาแผ่นดินทรุด ภาวบน้ำท่วม และปัญหามลภาวะต่าง ๆ ที่ตามมา

3.5 ปัญหาคุณภาพชีวิต จำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้นเนื่องมาจากการเจริญเติบโตทางธุรกิจอุตสาหกรรม ส่งผลให้มีการจ้างงานเพิ่ม ประชาชนอพยพเข้ามาทำงานในนิคมอุตสาหกรรม และพื้นที่ใกล้เคียง เกิดการขาดแคลนที่อยู่อาศัย ทำให้เกิดปัญหาทางด้านสวัสดิการสังคม การ

บริการขั้นพื้นฐานยังไม่เพียงพอ เช่น การศึกษา การสาธารณสุข สถานที่พักผ่อนหย่อนใจไม่เพียงพอ ทำให้ขาดประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ ทำให้ผลผลิตต่ำ เป็นต้น

3.6 ปัญหาการบริหารและบุคลากร การจัดเก็บข้อมูลต่างๆยังไม่ทันสมัยพอ เมื่อนำมาตรวจสอบหรือใช้ในการปฏิบัติงานจึงทำให้ไม่ชัดเจนและไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ ทำให้ประชาชนไม่ยอมรับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่